

Prioritetskøer

Prioritetskøer?

Datastrukturer

Datastruktur = data + operationer herpå

Datastrukturer

Datastruktur = data + operationer herpå

Data:

- ▶ Ofte en ID + associeret data. ID kaldes også en nøgle (key).
- ▶ ID'er ofte fra et ordnet univers (har en ordning), f.eks. `int`, `float`, `String`.
- ▶ Vi nævner normalt ikke den associerede data. Dvs. elementer er reelt (ID,data) eller (ID,reference til data), men omtales blot som ID.

Datastrukturer

Datastruktur = data + operationer herpå

Data:

- ▶ Ofte en ID + associeret data. ID kaldes også en nøgle (key).
- ▶ ID'er ofte fra et ordnet univers (har en ordning), f.eks. `int`, `float`, `String`.
- ▶ Vi nævner normalt ikke den associerede data. Dvs. elementer er reelt (ID,data) eller (ID,reference til data), men omtales blot som ID.

Operationer:

- ▶ Datastrukturens egenskaber udgøres af **de tilbudte operationer**, samt deres **køretider**.
- ▶ Målene er **fleksibilitet** og **effektivitet** (som regel modstridende mål).

Datastrukturer

Tænk på en datastruktur som et API for adgang til en samling data.

- ▶ **Datastrukturer niveau 1:** de tilbudte operationer (i Java: et interface).
- ▶ **Datastrukturer niveau 2:** en konkret implementation af de tilbudte operationer (i Java: klasse som implementerer interfacet).

En givent sæt operationer kan have mange forskellig implementationer, ofte med forskellige køretider.

Datastrukturer

Tænk på en datastruktur som et API for adgang til en samling data.

- ▶ **Datastrukturer niveau 1:** de tilbudte operationer (i Java: et interface).
- ▶ **Datastrukturer niveau 2:** en konkret implementation af de tilbudte operationer (i Java: klasse som implementerer interfacet).

En givent sæt operationer kan have mange forskellig implementationer, ofte med forskellige køretider.

DM507: katalog af [datastrukturer med bred anvendelse](#) samt [effektive implementationer heraf](#).

Prioritetskøer

Data:

- ▶ Element = nøgle (ID) fra et ordnet univers + associeret data.

Prioritetskøer

Data:

- ▶ Element = nøgle (ID) fra et ordnet univers + associeret data.

Definerende operationer (max-version af prioritetskø):

- ▶ Q .EXTRACT-MAX: Returnerer elementet med den største nøgle i prioritetskøen Q (et vilkårligt sådant element, hvis der er flere lige store). Elementet fjernes fra Q .
- ▶ Q .INSERT(e : element). Tilføjer elementet e til prioritetskøen Q .

Prioritetskøer

Data:

- ▶ Element = nøgle (ID) fra et ordnet univers + associeret data.

Definerende operationer (max-version af prioritetskø):

- ▶ Q .EXTRACT-MAX: Returnerer elementet med den største nøgle i prioritetskøen Q (et vilkårligt sådant element, hvis der er flere lige store). Elementet fjernes fra Q .
- ▶ Q .INSERT(e : element). Tilføjer elementet e til prioritetskøen Q .

Bemærk: vi kan sortere med disse operationer:

Prioritetskøer

Data:

- ▶ Element = nøgle (ID) fra et ordnet univers + associeret data.

Definerende operationer (max-version af prioritetskø):

- ▶ Q .EXTRACT-MAX: Returnerer elementet med den største nøgle i prioritetskøen Q (et vilkårligt sådant element, hvis der er flere lige store). Elementet fjernes fra Q .
- ▶ Q .INSERT(e : element). Tilføjer elementet e til prioritetskøen Q .

Bemærk: vi kan sortere med disse operationer:

$n \times$ INSERT

$n \times$ EXTRACT-MAX

Prioritetskøer

Data:

- ▶ Element = nøgle (ID) fra et ordnet univers + associeret data.

Definerende operationer (max-version af prioritetskø):

- ▶ Q .EXTRACT-MAX: Returnerer elementet med den største nøgle i prioritetskøen Q (et vilkårligt sådant element, hvis der er flere lige store). Elementet fjernes fra Q .
- ▶ Q .INSERT(e : element). Tilføjer elementet e til prioritetskøen Q .

Bemærk: vi kan sortere med disse operationer:

$n \times$ INSERT

$n \times$ EXTRACT-MAX

Prioritetskøer

Ekstra operationer:

- ▶ $Q.INCREASE-KEY(r: \text{reference til et element i } Q, k \text{ nøgle})$. Ændrer nøglen til $\max\{k, \text{gamle nøgle}\}$ for elementet refereret til af r .
- ▶ $Q.BUILD(L: \text{liste af elementer})$. Bygger en prioritetskø indeholdende elementerne.

Prioritetskøer

Ekstra operationer:

- ▶ $Q.INCREASE-KEY(r: \text{reference til et element i } Q, k \text{ nøgle})$. Ændrer nøglen til $\max\{k, \text{gamle nøgle}\}$ for elementet refereret til af r .
- ▶ $Q.BUILD(L: \text{liste af elementer})$. Bygger en prioritetskø indeholdende elementerne.

Trivielle operationer for alle datastrukturer:

- ▶ $Q.ISEMPTY()$, $Q.CREATENEW()$, $Q.REMOVEEMPTY()$.

Vil ikke blive nævnt fremover.

Implementation via Heaps

En mulig implementation: brug heapstrukturen fra Heapsort.

Implementation via Heaps

En mulig implementation: brug heapstrukturen fra Heapsort.

(NB: Arrayversionen af heaps kræver et kendt maximum for størrelsen n af køen. Alternativt kan array erstattes af et extendible array, f.eks. `java.util.ArrayList` i Java, eller man kan implementere heaptræet pointerbaseret.)

Implementation via Heaps

En mulig implementation: brug heapstrukturen fra Heapsort.

(NB: Arrayversionen af heaps kræver et kendt maximum for størrelsen n af køen. Alternativt kan array erstattes af et extendible array, f.eks. `java.util.ArrayList` i Java, eller man kan implementere heaptræet pointerbaseret.)

Vi har allerede:

- ▶ EXTRACT-MAX:

Implementation via Heaps

En mulig implementation: brug heapstrukturen fra Heapsort.

(NB: Arrayversionen af heaps kræver et kendt maximum for størrelsen n af køen. Alternativt kan array erstattes af et extendible array, f.eks. `java.util.ArrayList` i Java, eller man kan implementere heaptræet pointerbaseret.)

Vi har allerede:

- ▶ **EXTRACT-MAX**: Er essentielt hvad der bruges under anden del af Heapsort – fjern rod, flyt sidste blad op som rod, kald **HEAPIFY**.

Implementation via Heaps

En mulig implementation: brug heapstrukturen fra Heapsort.

(NB: Arrayversionen af heaps kræver et kendt maximum for størrelsen n af køen. Alternativt kan array erstattes af et extendible array, f.eks. `java.util.ArrayList` i Java, eller man kan implementere heaptræet pointerbaseret.)

Vi har allerede:

- ▶ **EXTRACT-MAX**: Er essentielt hvad der bruges under anden del af Heapsort – fjern rod, flyt sidste blad op som rod, kald `HEAPIFY`.
Køretid:

Implementation via Heaps

En mulig implementation: brug heapstrukturen fra Heapsort.

(NB: Arrayversionen af heaps kræver et kendt maximum for størrelsen n af køen. Alternativt kan array erstattes af et extendible array, f.eks. `java.util.ArrayList` i Java, eller man kan implementere heaptræet pointerbaseret.)

Vi har allerede:

- ▶ **EXTRACT-MAX**: Er essentielt hvad der bruges under anden del af Heapsort – fjern rod, flyt sidste blad op som rod, kald `HEAPIFY`.
Køretid: $O(\log n)$.
- ▶ **BUILD**:

Implementation via Heaps

En mulig implementation: brug heapstrukturen fra Heapsort.

(NB: Arrayversionen af heaps kræver et kendt maximum for størrelsen n af køen. Alternativt kan array erstattes af et extendible array, f.eks. `java.util.ArrayList` i Java, eller man kan implementere heaptræet pointerbaseret.)

Vi har allerede:

- ▶ **EXTRACT-MAX**: Er essentielt hvad der bruges under anden del af Heapsort – fjern rod, flyt sidste blad op som rod, kald `HEAPIFY`.
Køretid: $O(\log n)$.
- ▶ **BUILD**: Brug `HEAPIFY` gentagne gange bottom-up.

Implementation via Heaps

En mulig implementation: brug heapstrukturen fra Heapsort.

(NB: Arrayversionen af heaps kræver et kendt maximum for størrelsen n af køen. Alternativt kan array erstattes af et extendible array, f.eks. `java.util.ArrayList` i Java, eller man kan implementere heaptræet pointerbaseret.)

Vi har allerede:

- ▶ **EXTRACT-MAX:** Er essentielt hvad der bruges under anden del af Heapsort – fjern rod, flyt sidste blad op som rod, kald `HEAPIFY`. Køretid: $O(\log n)$.
- ▶ **BUILD:** Brug `HEAPIFY` gentagne gange bottom-up. Køretid:

Implementation via Heaps

En mulig implementation: brug heapstrukturen fra Heapsort.

(NB: Arrayversionen af heaps kræver et kendt maximum for størrelsen n af køen. Alternativt kan array erstattes af et extendible array, f.eks. `java.util.ArrayList` i Java, eller man kan implementere heaptræet pointerbaseret.)

Vi har allerede:

- ▶ **EXTRACT-MAX**: Er essentielt hvad der bruges under anden del af Heapsort – fjern rod, flyt sidste blad op som rod, kald `HEAPIFY`. Køretid: $O(\log n)$.
- ▶ **BUILD**: Brug `HEAPIFY` gentagne gange bottom-up. Køretid: $O(n)$.

Implementation via Heaps

En mulig implementation: brug heapstrukturen fra Heapsort.

(NB: Arrayversionen af heaps kræver et kendt maximum for størrelsen n af køen. Alternativt kan array erstattes af et extendible array, f.eks. `java.util.ArrayList` i Java, eller man kan implementere heaptræet pointerbaseret.)

Vi har allerede:

- ▶ **EXTRACT-MAX**: Er essentielt hvad der bruges under anden del af Heapsort – fjern rod, flyt sidste blad op som rod, kald `HEAPIFY`. Køretid: $O(\log n)$.
- ▶ **BUILD**: Brug `HEAPIFY` gentagne gange bottom-up. Køretid: $O(n)$.

Mangler:

- ▶ **INSERT**
- ▶ **INCREASE-KEY**

Increase-Key

Increase-Key

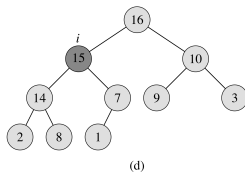
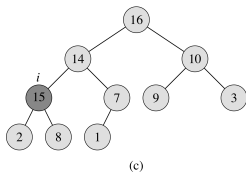
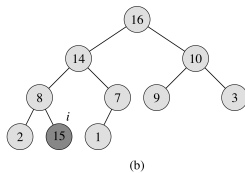
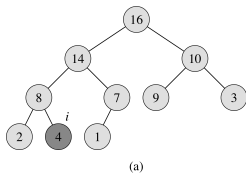
1. Ændre nøgle for element.

Increase-Key

1. Ændre nøgle for element.
2. Genopret heaporden.

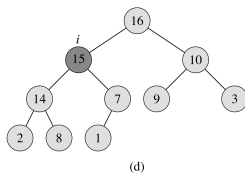
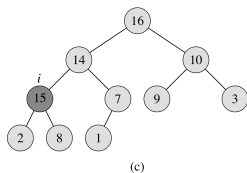
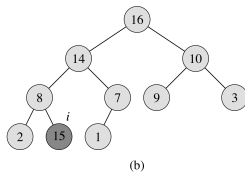
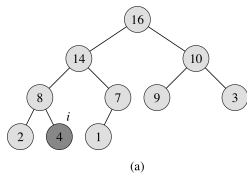
Increase-Key

1. Ændre nøgle for element.
2. Genopret heaporden.

Increase-Key

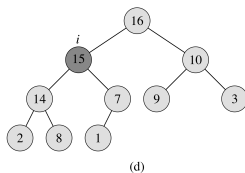
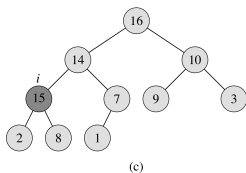
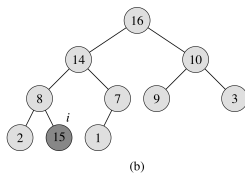
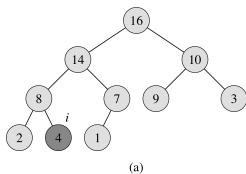
1. Ændre nøgle for element.
2. Genopret heaporden.

Køretid:

Increase-Key

1. Ændre nøgle for element.
2. Genopret heaporden.

Køretid: $O(\log n)$.

Insert

Insert

1. Indsæt nye element sidst ($\Rightarrow$ heapfacon i orden).

Insert

1. Indsæt nye element sidst ($\Rightarrow$ heapfacon i orden).
2. Genopret heaporden som i Increase-Key.

Insert

1. Indsæt nye element sidst ($\Rightarrow$ heapfacon i orden).
2. Genopret heaporden som i Increase-Key.

Køretid:

Insert

1. Indsæt nye element sidst ($\Rightarrow$ heapfacon i orden).
2. Genopret heaporden som i Increase-Key.

Køretid: $O(\log n)$.

Forskellige implementationer er Prioritetskøer

	Heap	Lænket liste (usorteret)
EXTRACT-MAX	$O(\log n)$	$O(n)$
BUILD	$O(n)$	$O(1)$
INCREASE-KEY	$O(\log n)$	$O(1)$
INSERT	$O(\log n)$	$O(1)$